

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési ár:

Negyedévre 3 korona 50 fillér. félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-tér, Haris-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Munkaszabadság és egyéni képesség.

A szabad ember hatalomra való törekvése kísért és elbizakodottságában készül keresztet feszíteni egy kialakult kétezer éves társadalmi rendet. Tisztviselők, ipari és gazdasági munkások, jóformán kivétel nélkül minden rendben és osztályban, egymással vagy egymás ellen szövetkezve igyekeznek új mederbe terelni az élet folyamat. Ez a törekvés hatalmas csapásokat mér kivétel nélkül minden ember alkotásra és végső eredményében elpusztítaná önmagát. Mert az Eszme, mely örökkévaló, kizárja a hatalomra való törekvések jogosultságát. Az Eszme, melynek feltámadása kétségtelen, szeretet és önmegtadást hirdet, ez a két lelkületajdonság pedig homlokegyenest ellenkezik a hatalomra való törtetéssel.

A munka jogának uralma nélkül sohasem volt társadalom. A legképtelenebb társadalmi hazugság az, amit szárnyaló jelszónak ismerünk, hogy a munka joga háttérbe szorult s hogy ennél fogva ezen jog érvényesüléseért most együttes erővel kellene küzdeni. Ez nem igaz. Nem igaz azért, mert a munka joga úgy van beillesztve a modern társadalmi rendbe, hogy ennek a jognak minden esetre és pedig a legteljesebb mértékben érvényesülnie kell. A munka joga mindig elsőrangú jog, mely soha, semmi szín alatt háttérbe nem szorulhat.

Az a nagy töke, melynek megsemmisítésére munkásszövetkezők törekkeznek, minden garasában az egyéni munka jogosult szerzeménye. Viselés a vállalkozások kockázatát és folytonos mozgásával mindenkinek módot nyújt arra, hogy hozzáférközhessék. Ma a tied, holnap az enyém lehet, ha az egyének képességeinek kifejlesztését és munkaszabadságát nem korlátozzuk.

Az új társadalmi rend, a szocializmus a mai formájában halálos ellensége az egyéni munkaszabadságnak és gátakat vet az egyéni képességek kifejlesztése elé.

Okul veti, hogy viszont a töke lelkelten és kizsákmányolja a munkakerőt. Ez azonban ebben a merev formájában a legszedítőbb valótlanítás, melylyel a munkás szövetkezők vezetői — a nagy gondolkozók — saját lelkiismeretük háborgását igyekeznek megnyugtanni.

Amikor részvénytársaságok alakulnak és a töke nem egy emberben

hanem egy testületnek kezében végzi haszonszerző hivatását, ez úgynevezett jogi személy, emberi lélek nélkül matematikai pontossággal keresi a töke érdekét. A kockázat nem izgat senkit a haszon jól esik mindenkinek s a testület alkalmazottja, ez az első munkás a saját munkabéré: az által fokozhatja legjobban, ha minél nagyobb hasznot képes felmutatni. Ám ezzel szemben áll a verseny és a munka kizsákmányolását a munkakereslet akadályozza meg. Áll továbbá az, hogy a gyakorlati életben a jogi személy vagyona rendszerint méltányos; az öröklött vagyon bőkezű; legridegebb és legkevésbé hozzáférhető a munkával szerzett vagyon, melynek tulajdonosa féltékeny és görcsösen ragaszkodik tulajdonához. Kockázatot viselni nem akar, a hasznot azonban követeli, nem törődik a munka érdekével, emberies vagy gavallér szempontok által befolyásoltatni magát nem engedi.

Ha tehát a munkások harcot indítanak a töke ellen, rendszerint a munkával szerzett töke az, mely ezt a támadást kihívja. Ám aki ennek a tökének megsemmisítését óhajtja, az magát a munkát gyalázza meg; mert lehetetlenné akarja tenni minden munkásnak azt, hogy képességei révén vagyont szerezhessen. Pedig a gondolkozók előtt világos, hogy a munkás csak is a legszigorúbb munkáltatási elvek betartása mellett lesz képes vagyont szerezni és világos az hogy az ilyen szerzett vagyon egy nemzedék után már öröklött vagyoná válik és rideg számító elveit fokozatosan veszti el.

Lehetnek végül esetek, midőn egyesek, vagy éppen társaságok egymással azért szövetkeznek hogy a munkakereslet megakadályoztassék és az olcsó munkakerőt ily módon kizsákmányolhassák. Ez bűn és véleményünk szerint törvényesen, hivatalból szigorúan üldözendő cselekmény.

Ám ilyen esetekre alig van példa. A dolgok természetes rendje szerint a töke kizsákmányoló képessége a munkával szemben gonosz mese csupán és ezt legfényesebben bizonyítják a most országszerte tomboló sztrájkmozgalmak, melyekből kitűnik, hogy a munkaadók a legteljesebb mértékben sorokba szorulnak és vagy arra kénytelenek, hogy készítményeik árát a bérharc miatt felemeljék, vagy arra, hogy üzemeiket beszüntessék.

A töke kizsákmányoló ereje táplálkozhatik a spekulációból, a hitelműveletekből, csak éppen a munkabérék-

ből nem táplálkozhatik.

Ezért a legnagyobb mértékben elhibázott dolog az általános bérharcmozgalom, mely az egyéni munkaszabadságnak, ennek a leghatalmasabb szabadságnak elpusztítására vezet. Ma a munka értékesíthető az egyéni képesség szerint; a munkásszövetkezők mozgalmának megvalósulása esetén az egyéni képesség többé külön érvényesülést nem nyerhet a munka becsülete a gép színvonalára fog leszállni.

Ez lehet a bérmozgalmak legelső eredménye. A munkásszövetkezők ezt végtelenül kegyetlen következtésekről fogja megérezni. Mert nem elég az, hogy ő az egyén, ebben a mozgalomban megsemmisül, hanem a nagy áldozatok és önfeláldozás által kivívott eredmények gyümölcset sem élvezheti, mert minden szükséglete drágábban lesz kielégíthető, az ő magasabb bérkeresményének értéke még kevesebb lesz, mint amennyi a kisebb bérnek értéke volt.

Az egyéni munkaszabadság és az egyéni képesség érvényesülési joga van most keresztre feszítve. A tudósok még vádolják azzal, hogy erősebb és elnyomja a gyengébbet. Az emberi egyenlőségre hivatkoznak s a létfenntartás minimumát vetik oda elének, holott bölcsen tudják ők is azt, hogy a természet rendje szerint mindig az erősebb joga érvényesült és megfordulna a világlend, ha a gyengébbet az erősebb fölé találnánk helyezni. Az emberi egyenlőség fogalma nem az egyéni képesség összemérésénél szokott érvényesülni, hanem a szabadságjogok gyakorlásánál, ahol az egyik ember joga a másiké fölé nem emelkedhetik.

Az egyéni munkaszabadság feltámadását várjuk. Erős hitünk szerint el fog következni ez is mihamarább, Ma még a kálváriajárás tartja izgalomban a hívőket. Az Eszme mégis győzni fog, győznie kell, mert örökkévaló.

P. L.

Gazdasági ismétlő iskolák. A közcseti szükségleteket érintő kérdések változatos tarkaságban kavarnak a közvélemény előtt. Közülük nem egy olyan vetődik felszínre, amely szines bubarékna! [alg értékesebb, mégis — vagy talán éppen azért — ez utóbbiak járatát nagyobb érdeklődéssel kíséri a közönség, mint a tartalmas kérdések többnyire nehézkes mozgását.

Igy történhetik meg aztán, hogy már annyszor, városi közgyűléscinken is szavátét gazdasági ismétlő iskolák ügyének fejleményeivel közönségünk édes-keveset törődik.

Pedig ez az intézmény nagy horderejű kérdések megoldásánál hathatós segédességek szerepére volna hivatva.

Sokat emlegetjük a belterjes gazdasági művelésre való áttérés kényszerűségét. Kétségtelen is, hogy ez a jövő. Az egész jövő, Rohamosan szaporodik az Alföld népessége, ellenben egyetlen talpalatnyival sem gyarapszik ma már a művelés alá vehető terület: nálunk a megélhetésnek és vagyonszerzésnek ha nem is egyetlen, de mindenesetre legfőbb eszköze.

Vajmi kevés felkészülés van arra, hogy ez a számban növekvő embertömeg akár az ipar, akár a kereskedelem körében nagyobb sikerrel kereshesse majd a megélhetése forrásait a jövőben, mint ahogy ma keresi. Akkor is csak az anyaföld, az édes, szeretetben és táplálékot adásban kimeríthetetlen anyaföld lesz hivatott gondoskodni az unokáiról, mely az ösökköz sem volt mostoha. A mai nevelési módnak azonban föltétlenül át kell változnia és át kell térnie a belterjes gazdálkodás tanítására.

Egyelőre hiányzik az igen jelentékeny tőke, mely nélkül ez az átalakulás reális siker reményével meg nem indulhat; legalább nem a megfelelő mértékben. De a kis egzisztenciák kézi munkaerőjében és a hajlamban igenis már ma megvan a kistőke; ez az erő, ez a hajlam már ma biztató képét adja a nagybővű átalakulás közelgésének. Ez állítás igazolására elég arra utalnunk, hogy városunk határában is, ma már, az ő anyagi erőjüknek megfelelő apró földterületeken, kisgazdák és munkások belterjesen kezdik mind jobban kamatoztatni azt a pár forintot, amit keresetükből, a szűk megélhetéstől elvonhatnak. Ezek az apró, kérdészedésre hasznosított kis földszalagok jótételek a szemnek és biztató zsalogai a jövőnek.

Ezeket a kis erőket nevelni, ezt az ébredő hajlamot fenntartani és fejleszteni a szükséges gazdasági ismeretek nyújtásával: ez volna közvetlen feladata és haszna a gazdasági ismételő iskolák intézményének.

Nálunk ez iskolák létesítésének ügye még ma is vajudik, alig hogy a kezdet kezdetén volnánk velük. A városi iskolaszék 1—2 ülésén kísért az eszme, a képviselőtestület közgyűlésén, a tanácsban szintén megcsik nagy időközökben, hogy napirendre kerül ez a fontos kérdés, melyet a tanfelügyelőség végképen elaludni sohasem hagyott. De hogy a kivételnek tartunk: arra bizony nálunk még nem érett meg ez az ügy és ha így haladunk vele, nem is érik meg egyhamar.

Pedig ideje volna, ha nem is egyszerre, de fokozatosan létesíteni a külterületi iskoláknál a gazdasági ismételő oktatást. Évről-évre egy-egy iskolához szereshető volna megfelelő földterület és az illető tanító aztán a szüneti kurzus elvégzésére volna szorítható.

Az ismételő gazdasági iskolák költségei fedezésére szolgálhatnak: az állam által nyújtandó segély, melyet ilyen célra a legmészebb menő mértékben megadni a kormány mindenkor kész, a városi hozzájárulás és a gyakorlati telep hasznának bizonyos százaléka.

Ma még — mint mondtunk — a kezdet kezdetén is alig vagyunk. Irásunk célja éppen az: felkeltetni e fontos ügy iránt a szunyagó érdeklődést. Ha ezt elérnünk sikerül: az ügy érdeme és jelentősége elég erős lesz állandóan táplálni a közönség fölkelte gondolkodását és így megérthetjük, meg is kell értnünk azt, hogy a városi képviselőtestület olyan szeretettel fogja megoldani a kérdést,

mint amilyenről mi az eszme mielőbb való megvalósulását — a közjó érdekében — óhajtjuk.

A békés-bánati egyházmegye főlösztása.

A békés-bánati református egyházmegye legközelebb tartja meg tavaszi közgyűlését a szomszédos Hódmező-Vásárhelyen. Az egyházak nagy érdeklődéssel tekintenek e közgyűlés elé, a melyen újból napirendre kerül az egyházmegye főlösztásának nagyfontosságú kérdése. Már régebbi idő óta kísért ez az ügy: Békés, Csanád, Csongrád, Temes-, Torontál-és Krassó-Szörényi vármegyék területén, óriási kiterjedésű fekvő egyházmegye, a magyarországi összes ref. egyházmegyék között a legnagyobb, lélekszáma pedig 210000, ami szintén a legnagyobb az egész országban. A hét vármegyére kiterjedő egyházmegye vezetése nagy nehézséggel jár, ennek az adminisztráció főlülhaladja egy ember erejét. Csak a legutóbbi gyűlésen hangoztatták, hogy a nagy kiterjedésű egyházmegye kormányzása történetesen a hirtelenül elhalt Szabó János esperes életét is.

Az egyházak túnyomó része az egyházmegye főlösztása mellett foglalt állást. Ezek azzal érvelnek, hogy az új egyházmegyék felállításával nyer az egyház, mivel új állások és tisztségek létesítése által erősebben képesek lesznek az egyház részére a hívek érdeklődését és munkacseréjét. A mai roppant nagy kiterjedésű egyházmegyéből három új egyházmegyét alakítanak és a nagyszabolontai és a bihari egyházakat idecsatolással a létesítendő békés-bánati református egyházkerületet. Igen sok híve van ennek a szép tervnek, amelytől még Debreczenben, a kerület székhelyén sem idegenkednek, holott pedig a terv megvalósulása esetén éppen a tisztántúli kerületből szakadna ki az új egyházkerület.

Három esztendő óta tárgyalja már a gyűléseiben az egyházmegye a főlösztás kérdését. Két esztendővel ezelőtt a Temesváron tartott egyházmegyei gyűlés az ügyre nézve meghallgatni határozta a gyűlékezettek, hogy a hívek és gyülekezettek felfogásáról tudomás szerzessék. Az esperesi hivatalhoz beterjesztett informatív vélemények egy része általában a főlösztás mellett foglalt állást. Másik része a kétféle válasz mellett volt, míg ismét más részről a háromfelé osztást helyezték. Békés vármegye területén egy egyházmegye. Csanád és Csongrád vármegyékre szintén egy egyházmegye és a Binságból külön egy egyházmegye alakulna ezek szerint.

Az egyházak egy kis része az, mely a mai állapot továbbra fenntartása mellett nyilatkozott, míg egy másik kisebb részük egyáltalán nem nyilatkozott.

Az egyházmegye főlösztását kívánják: Békés-Szt.-Andras, Bodófalva, Doboz, Füzes-Gyarmat, Gádoros, Gyoma, Körös-Ladány, Mezőberény, Magyarcsanak, Orosháza, Ócsöd, Resicza, Szapáryfalva, Szeghalom Vésztó és Hertelendyalva.

Békés, Makó, Nagybecskerek, Református Kovachaza az egyházmegyének három egyházmegyére bontó főlösztását kívánják akképen, hogy Békés vármegye területén egy, Csanád és Csongrád vármegyék területén szintén egy, és Torontál, Temes és Krassó vármegyék területén szintén egy külön egyházmegye alakíttassék. Nagybecskerek az alakítandó egyházmegyékre Békés, Csanád, Csongrád és a Duna-Marosköz elnevezést jelöli meg. Gyula nem kívánja a szervezést, de nem is áll annak útjában. Szeged, Battyánya, Hódmező-Vásárhely, Igazfalva, Kunagota, Klopodja az egyházmegye főlösztását nem kívánják. Végül nem nyilatkoztak: Bunya-Szegszárd, Csorvás, Magyar-Ittbe, Sámson, Temesvár, Nagykikinda és Pancsova egyházai.

A békés-bánati év református egyházmegye az elmúlt év őszén Szegeden tartott gyűlést, amelyen két napon keresztül tárgyalta az egyházmegye főlösztásának nagy-

jelentőségű ügyét.

Az egyházmegye főlösztása kérdésének előkészítése céljából a közgyűlés ekkor bizottságot küldött ki. A kiküldött bizottságok főlösztást tettek, hogy az egyházmegye főlösztására nézve tervezetet készítsen és pedig külön Csanád, Csongrád vármegyék területére, Békés vármegye területére és végül Krassó, Temes és Torontál vármegyék területére alakítandó három egyházmegyére. Elrendelte továbbá a közgyűlés, hogy készítsenek azonosul egy másik tervezett Békés vármegye területére, és külön Csanád, Csongrád, Torontál, Temes és Krassó vármegyék területéből alakítandó két egyházmegye szervezésére nézve. Mindkét esetre nézve megállapítandó az egyházmegyék költségvetési és kimutatandó, hogy az egyházakra a mai egyházmegyei és egyházkerületi kormányzati költségekkel szemben mely költségek harulnak. Indokolt tervezet készítésére az egyházmegyei vagyonnak s a lelkészi nyugdíjintézet választmány meghallgatása mellett a lelkészi nyugdíjintézet vagyonnak mikénti megosztása, esetleg az egységes kezelés iránt.

A közgyűlés által kiküldött bizottság elnöke Garzó Gyula tanácsbíró, tagjai pedig: Fekete Márton, Szeremley Samuel, Futó Zoltán, Fekete Gyula, Szalay József és Böszörményi Béla. A közgyűlés felhívta az egyházmegye egyházait és tisztségviselőit, hogy a közgyűlés által kinevezett bizottságnak a szükséges adatokat haladékl nélkül szolgáltatassék.

A bizottság hét hónap óta dolgozik már az eléje utalt feladatok megoldásán. Tervezetet, költségvetést készített és kimutatta, hogy az egyházakra a mai egyházmegyei és egyházkerületi költségekkel szemben mely költségek harulnak a főlösztás esetén. Az ügy illetékesen előkészítve, most újból a közgyűlés elé kerül és valószínű, hogy ha most nem is, de legközelebb megis csak döntés történik a békés-bánati év református egyházmegye főlösztásának ügyében.

Ujdonságok

Szentés, 1904. április 7.

† KÁROLYI TIBOR GRÓF.

Tegnap délután távirati értesítés jött Abbázából a körös-tisza-marosi ármentesítő társulat szentesi főigazgatójához, meghozva a szomorú hírt, hogy ott aznap Károlyi Tibor gróf meghalt. Az elhunyt főurat közéleti munkásságának java részét költötte vármegyénkhez. Attól az időtől kezdve, ahogy a kormánybizottság megszűnt és a körös-tisza-marosi ármentesítő társulat önrendelkezési jogát éinyerte, egészen addig, hogy 1—2 év előtt egy halalos betegség és a nemes gróf életszervezetét megtámadta, ő volt ennek a nagy társulatnak az elnöke és az ő tapintatos vezetésének, nagy befolyásának köszönhetően jórészt, hogy a keletkezőnek az érdekeltségben rendkívül ellenesre talált ármentesítő társulat viszonyai oly szépen konszolidálódtak és azoknak a kormánybizottság működéséből az autonóm korszakra átcsapó heves támadásoknak hullámvérése is viszonylag rövid idő alatt elcsimult, miket a társulat ellen, különösen a kormánybiztos számolások miatt sokfelől intéztek. Karolyi Tibor gróf magyar főúr volt izróltára a szó igaz értelmében. A személyes érintkezésben lebilincselően szeretettelős, közéleti munkásságában puritán, megközelíthetetlen. Halálának híre ha melyen lecsújta is családját és azokat, akik őt körülölr ismerték és nagyra becsülték, varatlanul még sem érte őket, mert hosszabb ideje szenvedett halalos betegségben és neki már megvaltság volt a halál. A gyszáhirról a szentesi központból nyomban távirattal értesítették Fekete Márton kir. tanácsos tars főigazgatót. Az elhunyt főúr hulláját Abbázából a család macsai birtokára szállították és ott lesz a temetés, melyen magát az ármentesítő társulat küldött-ségileg képviselteti,

— **Jóváhagyott szabályrendeletek.** Csongrád vármegye új szervezeti szabályrendeletét és a várm. tisztviselők módosított nyugdíj-szabályrendeletét a belügyminiszter minden észrevétel nélkül jóváhagyta. A jóváhagyott szabályrendeletek a napokban érkeztek le a minisztériumtól a vármegyéhez, ahol a majusi rendes évnegyedesi meggyűlésen lesznek kihirdetve.

— **Az iparosok nyugdíjügye.** Egy-két nap múlva teljes erővel megindul már a szegedi kamarai kerület iparosai és kereskedői számára létesítendő nyugdíjgyűlésület szervezési munkája. Az eddigi szűkebb körű és csupán a szegedi ipartestület előjárásági tagjaiból alakított bizottság még e hét folyamán kiegészül a kereskedők kiküldöttjeivel és azután megindul a minden részletben előre megállapított széles alapú szervezési munka. Személyes agitálás mellett írásos felhívás is megy a kerület iparosaihoz és kereskedőikhez, a kamara ajánló sorai kíséretében. E felhívás a nyugdíjgyűlésület alapszabályainak kivonatát s tartalmait fogja. Reméljük, hogy kereskedők és iparos polgártársaink saját jól leforgott érdeklükben minél tömegesebben beépnek most már a Szeged kerületi kereskedelmi és nyugdíjintézetbe. Hogy ezt tenniük mennyire volna szükséges: arra az élet nyújt példát. Hiszen irigyejlük a hivatalnokot, fainkival túlszulfoljuk e pályát, mivel biztosított-nak tartjuk az állással összekapcsolt nyugdíj-igénnyel a jövőjét. A nyugdíj ma egy fölmelegítő, biztató fogalom. Társadalmunk ferde alakulása részben ennek köszönhető és amikor megbecsüljük más társadalmi osztály foglalkozását, mert az nyugdíjigénnyel van összekötve, nem gondolunk arra, hogy ezt a helyzetet a magunk részére is megteremt-hetjük. Elfelejtjük, hogy a hivatalnoknak, a papnak, színésznek, tanítónak, magánisztvi-selőnek, szóval mindenkinek, aki nyugdíjait akar élvezni, nem adják ingyen ezt az előnyt, mert az ő filléreik gyarapítják az alapot, amely védelmet nyújt a munkában kifáradt dolgos embernek és a kenyér nélkül maradt családnak. A fizetendő nyugdíjjarulékok pedig a kerületi iparos- és kereskedő-nyugdíj gyűlé-sületnél nem lesznek nagyobbak, mint amennyit egy egy szerény javadalmazású hivatal-nok a maga nyugdíj jogosultsága megszer-zéséért ma évről-évre fizet.

— **A városi főjegyzők mozgalma.** A magyarországi rendezett tanácsú városok fő-jegyzői, a községi jegyzők példáját követve, szintén mozgalmat indítanak helyzetük javi-tása érdekében. Ennek a mozgalomnak a megindítója Bugyi Antal városi főjegyző, aki néhány hét előtt körlevelet bocsátott ki a rendezett tanácsú városok főjegyzőikhez. Ebben a körlevelében megtudakolja a főjegyz-ők dotációját és arra kéri őket, indítsanak mozgalmat pozíciójuk erősítésére. A jegyzők egnagyobb része már válaszolt erre a meg-keresésre és örömmel jelentette ki, hogy szív-ból kívánja a mozgalom megindítását.

— **Beitöltött népgyűlés.** A csongrádi földmives-munkások husvét hétfőre népgyű-lést terveztek, amelyen az ideai aratás idejére sztrajkot készültel szervezni. T. S. n. á. d. y. Imre járási főszolgabíró a népgyűlést megtartását nem engedélyezhette az okon, mert előrelátható volt három olyan budapesti agitátornak a népgyűlésben való részvétele, akik veszedel-mes zavargásokat okozhattak volna.

— **Halténységzés a holt Tiszában.** Az országos hullászati felügyelőség arról értesít-te Csongrad közösgé előjáróságát, hogy százezer darab megtermékenyített fogas-szülő ikrát bocsát a rendelkezésére. Ezt az ikrát E. d. e. r. János tanár-lapszerkesztő uta-sítása szerint fogják a holt Tisza-ágra, a sérház zugnál bebecsátani, amiből aztán néhány év múlva szép jövedelmi forrás lesz a közösgének, melynek révén remélhető, hogy aztán a közönség nem lesz kitévő az élém-mess halkofák bosszantásainak.

— **Bicskázó suhanc.** Simon Lajos 14 éves csongrádi fiú a vele egykoru társát,

R. á. c. z. Istvánt bicskával összeszurkálta. Alli-tólaj játék közben történt ez a bicskázás. De ha suhanc korukban így kezdik a fiúk akár zatekbl is, mire felönnek, sokra vihetik: eljuthatnak jó magásra, akár az akasztó fára is. "Izony bizony düvös cselekedet volna, ha ez ifjúsági egylet címen az iskola gon-dozása alá venné a serdülő ifjúságot és igyekezne, hogy erkölcsük megszilárdulése érdekében rájuk hasson.

— **A sztrájk mint vis major.** Érdeket hirt közöl a »Honi ipar« f. hó 2-án megjelent száma, mely nagyon megnyugtató leszazon munkaadókra nézve, akik e manapság sűrűbben fellépő sztrajkmozgalmak követ-keztében megrendelőkkel szemben kény-szerhelyzetbe jutnak. A kérdéses hír szerint ugyanis a királyi kúria ez évi január 19-én tartott ülésében egy fölmerült adott esetből kifolyólag úgy döntött, hogy a sztrájk: vis major és fölmenti a gyáros vagy vállalkozó iparost a határidőre való szállítás kötelezett-sége alól.

— **Gödörbe fulladt öregasszony.** Hus-vét ünnepén végzetes haláleset történt kint az új munkásházak telepén. Egy 73 éves öregasszony. Ö. v. V. a. g. J. á. n. o. s. n. é. D. é. l. ó. Nagy Judit az ünnep első napján unoka-ához: Gulyás Józsefhez ment ki egy munkásháza, hogy amíg az unoka kint lesz külső-csacseren, ő a déduonokai mellett marad-jon őrizőnek. Gulyásék vasárnap este érkez-ték haza, rendben találták mindent és bé-kén lefeküdtek. Éjjel 1 órakor az öreg asz-sony felkelt, gyertyát gyújtott és kibotort-kált az udvarra. A sötétben aztán, úgy lát-szik, megtévedt és a szomszéd portáig tá-molygott el, ahol egy mély gödörbe botlott bele, melyben a hozzátartozói másnap reg-gel halva találták.

— **Kisteleki legényharc.** A husvétí mu-latozás Kisteleken is vért kívánt. A Kéri Anna korcsmájában mulatozó legénység ré-méség harcot rögtönzött. A harcnak több a sebesülteje, ezek közül a legulsóabb sérülést szenvedte egy D. o. m. i. n. i. c. s. J. o. s. e. f. nevű legény, akinek a homlokába dőtte a bicskát B. o. r. s. ó. J. o. s. e. f. A harc hevében B. é. r. e. s. I. s. t. v. á. n. K. o. v. a. c. s. M. L. a. j. o. s. és B. ö. r. ó. z. G. y. ö. r. g. y. legény-emberek súlyos sérüléseket szenvedtek. A verekedő legények ellen megindították a bűn-ügyi vizsgálatot.

— **Meglőtt legény.** A husvétí mulatsá-gok a horgosi tanyák népét is a csárdákba csabították. Itt ott nagyban folyt a mulatozás. Leghangosabb volt a daridó Tóth Bodó Gergely tanyai korcsmájában. Fülöp Imre legényember összekülönbözött ott a cimbo-rakkal. D. e. m. u. s. J. o. s. e. f. és István ekkor nekik-estek, József öklözte a legényt, István pedig revolvert rántott elő és hat lövést intézett a verekedő Fülöp Imrére. A hatodik lövés aztán a legény tudójének balszárnnyát fúrta keresztül és Fülöpöt haldokola szálították a lakására. Magay Lajos szegedi vizs-galóbíró és Wincler István kir. ügyész, ahogy az esetről értesültek, kiutaztak a hely-színére és kihallgatták a sebesültet, akinek felgyógyulásához nincs remény. A lövődöző legényt letartóztatták.

— **Lopás a templomban.** Mityó k Imre horgosi legény buzgó katolikushoz illően az új reggelén templomba ment. Hazajövet nagy volt a tolongás, amit F. a. d. y. a. s. L. a. j. o. s. többszörösen büntetett horgosi suhanc arra használt föl, hogy kiimádkozta Mityók zsebéből a pénztárcát, melyben 67 kor. 30 fillér volt. Fagyás ebből a pénz-ből Bíró Józsefnek 3 koronát, Kinka Antalnak 10 koronát adott, hogy mulassanak. Mulattak is és ennek most it-tak meg a levét. A szegedi büntetődvény-szék ugyanis a f. hó 6-én ellenük megtar-tott tárgyaláson F. a. d. y. a. s. t. e. g. y. é. v. é. bí-r-tónre, Bíró József fogházra ítélte el, ami ellen mindhárom fellebbeztek.

— **Véres mutáság Horgoson.** Horgos közösgében bent is vérel aztatta meg a du-haj fiatalság husvét szent ünnepét, A B. o. g. á. r. o. m. i. I. s. t. v. á. n. korcsmájába gyülekezett be mulatni a fiatalság. Táncra is kerekedett,

de a taneból hirtelen parázs verekedés ke-rekedett és a bicskának is kijutott e kö-zben a maga szerepe. Kucs Már János, K. a. s. z. a. J. o. s. e. f. és Bíró András legényem-berek a harc áldozatai, "alikeit a verekedők összeszurkálták. A sebesülteket lakásukon ápolják, a bicskázók ellen pedig a csendő-rség vizsgálatot indított.

— **Vagdalkozó közhuszár.** Csongrádról írják: Husvét szombatján Oláh Péter honvé-d-huszar közlegény, aki az ünnepre Csongrádra jött szüleithez, betért Szabó János borbély házába és ittas lévén, ott garázdálkodni kezdett, Szabó és felesége Uláhtól kardját akarták elvenni, mire az anyira összevagdalta őket, hogy súlyosan megsebesültek. A csend-őrség elfogta és ezredéhez szállította a garazda huszárt. Ugyancsak Csongragról jelentik az alábbi esetet: Pataki Mihály és Tóth Marton a korcsmban borozgattak együtt, aminek az lett a vége, hogy bicskát rántottak és egymást úgy arca és mellébe szurkálták, hogy mind a kettőt a rendőrségre vitték, ahol orvosoknak kellett sebüket össze-varni. Hétfőn reggel 7 óra után a községháza nyílt udvarán Lektinszki András napszama a gyamulanul élbe került Zetko István napszamosnak arcába dőtte kést. A rendőrség letartóztatta.

Felolvaszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
Társzerkesztő: MATEFFY LÁSZLÓ
Kiadótulajdonos: „Szentes és Videke“ könyvnyomda

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erő visszasaadja. Mindazok, akik érte irnak, ingyen kapnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vastag könyvvel együtt, postaszállítmányként, jól becsomagolva. A legcsudálatraméltóbb csudagyógyszer ez mely már ezeket megmentett, akik jűkőri kiesapongások folytán erjüket vesztették vagy ezenközben betegeségeket szereztek. Ez okból elhatározza az intézet, mindenkinek — aki kéri — egy csomag győgszer magyarországi könyvecskével díjtalanul küldeni. E házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki jűkőri kiesapongások folytán nemi bajokban, szellem-gyengeségben vagy chronicus betegségekben szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervekre hat, melyek erőstésére szorulnak csudás és eredménytel gyójtója meg az évek óta állandóan betegeket is. Öregek és ifjak irhatnak, az alatt jelzett címen a »State Medical Institute«-nak, honnan a próbacsomagot címünkre azonnal megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik győgyszereltesítik végtét otthon-kat és nem hagyhatják. A próbacsomag is megmutatja, milyen könnyen lehet e hormalmas betegségek-ből otthon is gyógyulni. Az intézet nem tesz kivételt. Mindenki, bárhonnan magyarul is irhat a győg-szerért, amire a legnagyobb diszkréciónal mellett díjtalan elküldik neki a próbacsomagot a magyarországi könyvvel együtt. Irjon tehát — akinek kell — mindenki azonnal. A küldemény olyan szépen van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. A evel egy kell megímezni: State Medical Institute 6901 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika és minden level postamentesen küldendő.

934/tkv. 1904.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíroság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Deutsch Károly és fia bejegyzett cég végrehajtonak Mezei István végrehajtsát szenvedett elleni 160 kor. tőke követelés s jár. iránti vég-rehajtsai ügyében a szentesi kir. járásbíroság területén levő, Szentes város határában tkvó a szentesi 2884 szűkben A. t. 10124. hrsz. a. felvett ingatlanból végrehajtsát szenvedett illető felérésre, 1878 koronában ezennel meg-állapított kikéltási árban az árverést elren-delte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1904. évi április hó 18-ik napjának dél-előtti 9 órakor e telekkönyvi hatóság helyisé-gében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 szazalékát vagyis 167 ko-rona 80 fillért készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, a vagy a bánatpénznek a bíróságnal előleges chlye-zéséről kiállított szabálszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíroság mint tkvi hatóságánál, 1904. február hó 27-ik napján.
KATRICS,
kir. albiró.

Tavaszi és nyári évad 1904.

Valódi brünni kelmék

Egy maradék 3.10 hosszú, teljes férföltönyt (kabát, nadrág és mellényt) kiad csak

7-8 10 kor. jó
12-14 kor. jobb
16-18 kor. finom
21 kor. legfinom.

Egy maradék fekete szalonöltönyhöz 20 kor. — valamint felöltőszöveteket, tőrystalódot, selyemkamarát stb. gyári árakon kiad szét a realitásnak és szoliditásnak elismeret szövetgyári raktár 30 1

Siegel-Imhof Brünnen.

Minták ingyen és bérmentve. Minták küldésért jótállás.

Magánnevők előnye, hogy szövetet közvetlen a fenti cégnél, a gyárból rendelhetnek, jelentékenyek.

1242/ü. 904.

Hirdetmény.

Értesitem Szentes város adózó közönségét, miszerint az állami adók és a közadók módjára fizetendő tartozások végrehajtás útján való behajtásának akadálya ápril. hó 1-én megszűnt.

Felhivom ennél fogva a közönséget, hogy adó és illeték tartozásait 13 nap alatt fizessék le, mivel ellen esetben azok végrehajtás útján fognak behajtatni.

Értesitem a város közönségét arról is, hogy 1903. év május 1-től 1904. év ápril. hó 1-ig terjedő időből származó hátralékokra kamatmentes részletfizetés kedvezménye engedélyeztetik.

A kérvények bélyegmentesen a városi adóhivatalnál vagy a szegedi Pénzügyigazgatásnál nyújthatók be.

Szentes, 1904. ápril. 4.

Schleier aü tanácsnok.

998. tkv.1904.

Arverési hirdetm. kivonat.

A szentesi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Berzeli Mihály végrehajtónak Bán István végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbírósg területén levő Szentes városában és határában fekvő a szentesi 751. stíjtkvben a 7868. hrsz. a. felvett beltelkes házból végrehajtást szenvedőt illető egyötöd részre, illetve a végrehajtási törv. 156. § a értelmében az egész ingatlanra 1264 korona, — a szentesi 11635. stíjtkvben A 713691. hrsz. a. felvett ingatlanból ugyan őt illető egyötöd részre, illetve a végrehajtási törv. 156. § a értelmében az egész ingatlanra 12 korona, — a szentesi 2689. stíjtkvben A 73281. hrsz. a. felvett ingatlanok ugyan őt illető egyötöd részre, illetve a végreh. törv. 156. § a alapján az egész ingatlanra 389 korona, — végre a szentesi 1865. stíjtkvben A 76728. hrsz. a. felvett ingatlanból ugyan őt illető egyötöd részre 184 kor, 50 fill. kikialtási árban: — és pedig a 3267/ik. 899. számú végzés következtében Bán János javára bekebelezett holtiglani haszonélvezeti jog fenntartásával, — oly megjegyzéssel azonban, hogy amennyiben a 868. hrszámú ingatlan 980 kor. 46 fillér; — a 13591 hrsz. ingatlanra 6 kor. 40 fill. — a 3251. hrsz. ingatlanra 209 kor. 40 fill. — végre a 6728. hr. sz. ingatlanrészre 79 korona 15 fillér, mint a haszonélvezeti jogot megelőző követelések fedezésére megállapított összegek a haszonélvezeti jog fenntartásával meg nem ajánlatnának, az arverés hatálytalanná válik és a nyomban megtartandó újabb arverésen az ingatlanok a haszonélvezeti jog fenntartása nélkül fognak eladatni és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi április hó 19-ik napjának délelőtti 9 órájkor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis 126 kor. 40 fill. — 1 kor 20 fill. — 38 kor. kor. 90 fill. és 18 kor. 45 fill. készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál, 1904. évi március hó 1. napján.

KATKICS, kir. albiró.

A KISBIRTOKOSOK ÁLTAL

sajátkezűleg, a legnagyobb gonddal, angolnyelven és ráadás eljárással készített, kitűnő minőségű, vagyó nilag szavatolt fajtisza, 1-ső rendű miniszteri s okmányrendeletnek minden tekintetben megfelelő

SZŐLŐLUGASNAK IS KIVÁLÓAN ALKALMAS!

csemege és borfajú szőlőoltások a tapasztalatok során fajtisztának, a legjobbaknak és legmegbízhatóbbaknak bizonyultak!

Minden nagyhangon hirdető, gyárilag füllesztett, reklamirozott, előhajtásos oltást messz felülmulnak!

Chasselas, muskatály és más legkiválóbb csemege fajokból összevalogatott 1-ső rendű **Lugasgyűjtemény** ára: (melynek megeredéseért és jóságáért felelősség vállalatik.)

1. Kis összeállítás 15 darab . . . 5 kor. 2. Nagy összeállítás 30 darab . . . 10 kor.

a) BORFAJOK:

Amerikai ripária portális alanyon oltott gyökere fás és zöld oltványok ára tavaszi szállításra:
Ezer darab 200 kor.
Száz darab 22 kor.
Tíz darab 2 kor.

Arak tavaszi szállításra értendők:

Ezer darab 220—240 kor.
Száz darab 25—30 kor.
Tíz darab 3—5 kor.

Hazai szőlőfajok! — Filoxermentes:

SZŐLŐKIRÁLY (Delaware).

A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívül korai directtermő, melynek 25—26 százalékos cukor és szokatlanul nagy szeszartalmu bora igen jó, hasonló a szomorodni másláshoz és a madráshoz. Silányabb kerti vagy homoki borok feljavítására. Gyengébb évbeli termések háziasítására nem lehet eléggé ajánlani. A delaware francia szigetről 17 évvel ezelőtt közvetlenül az érmellékre portált ezen perenosporának ellentálló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort s méltán nevezhetjük a borok királyának. A jövő szőlőszet kincse Mindentűt megterem, úgy a homokon, mint kötött agyagos, meszes, köves, palás és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megforradott, rendkívül (tartós szívós zöldhajtása 1—20. hideget is kibíró) korán érő csemegefaj felhozott előnyeinel fogva, — megérdemli, hogy kertjeinkben, barázdákban, kerítések és házak fal mellett s minden egyébbe nem használható helyeken — mint

Szőlőlugas tenyésztessék

100 daraból álló lugas gyűjtemény csomagolva és postára feladva csak 10 korona.

Borkirály! Mintabor 2 korona. (Delaware)!

Ripáriaportális telepek!

Nagymennyiségű ripária eladás!

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok! palackokban úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legutányosabban beszerezhető s kivánatra válaszbélyeg ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utánvételt mellett minta bort küld:

Az Érmelléki Szőlőszeti és Borászati Szakközlöny, mint Országos Hirdetési Kalauz Székelyhid. (Biharmegye). 28—19

Eladó ház.

Leipnik és Spitzer I. t. 207. és 208. szám. 'att levő házuk eladó. III. tízed 126. számú házában 2 üzlethelyiség pedig bérbeadó. Ertekezhetni ugyanott a tulajdonosokkal. 10—5

Brázay-féle Sósorszesz

Ha naponta BRAZAY féle sósorszeszszel öblögtetjük a torkunkat, elejét vesszük a meghűléstől eredő torokbajnak.

4—1